Каталог на целите за учење

Цели за учење за Европски сертификат за бизнис компетенции, EBC*L

Степен А

- *Бизнис цели и менаџмент показатели*
- *Сметководство*
- *Анализа на трошоци и утврдување на цени*
- *Трговско право*

Модул 1:
Бизнис цели и менаџмент показатели

Општи цели за учење

По завршување на овој модул ќе бидете во состојба да:

- ги објасните најважните цели на претпријатието;
- ги објасните и да ги пресметате показателите кои одговараат на тие цели.

Детални цели за учење

Тема	Цел за учење
1. Профитабилност	1.1 Да може да се дефинира и објасни поимот „профитабилност"
2. Принос на сопствен капитал (ROE)	2.2 Да може да се дефинира и објасни поимот „принос на сопствениот капитал ". 3.3 Да може да се пресмета приносот на сопствениот капитал. 4.4 Да може да се објасни дали создавањето на профит автоматски значи дека претпријатието е „профитабилно". 5.5 Да може да се оцени и класифицира било кој вид на рентабилност на сопствениот капитал остварен во претпријатието.
3. Принос на инвестиции (ROI)	6.6 Да може да се дефинира и објасни поимот „принос на инвестиции (*ROI*) ". 7.7 Да може да се пресмета приносот на инвестиции. 8.8 Да може да се оцени и класифицира било кој вид на принос на инвестиции остварен во претпријатието.
4. Ликвидност	9.9 Да може да се дефинира и објасни поимот „ликвидност". 10.10 Да може да се дефинира и објасни поимот „ликвидни средства" како и точно да се лоцираат во годишните финансиски извештаи. 11.11 Да може да се дефинира и објасни поимот „неликвидност". 12.12 Да може да се објасни зошто постигнувањето на доволна ликвидност е цел од централно значење за претпријатието. 13.13 Да може да се пресмета готовинскиот коефициент = ликвидност 1 (*cash ratio*). 14.14 Да може да се одреди потребната висина готовинскиот коефициент = ликвидност 1 (*cash ratio*) и да се поткрепи тоа со аргументи. 15.15 Да може да се пресмета брза ликвидност (*quick ratio*). 16.16 Да може да се одреди потребната висина на брза ликвидност(*quick ratio*) и да се поткрепи тоа со аргументи. 17.17 Да може да се пресмета показателот на општа тековна ликвидност(*current ratio).* 18.18 Да може да се одреди потребната висина на показателот на општа тековна ликвидност(*current ratio)* и да се поткрепи тоа со аргументи. 19.19 Да може да се објасни дали е поважна ликвидноста или профитабилноста и зошто е тоа така.

5. Коефициент на сопствен капитал	5.1 Да може да се дефинира и објасни поимот коефициент на сопствен капитал*(equity ratio)*. 5.2 Да може да се пресмета коефициент на сопствен капитал *(equity ratio)*.
Коефициент долг/ сопствен капитал (показател на задолженост)	5.3Да може да се дефинира и објасни коефициентот на сопствен капитал. 5.4 Да може да се пресмета коефициент долг/ сопствен капитал (показател на задолженост). 5.5 Да може да се објасни зошто коефициент на сопствен капитал *(equity ratio)* е од централно значење. 5.6 Да може да се објаснат фактите кои може да влијаат на кредитниот рејтинг на претпријатието.
6. Готовински тек	20.20 Да може да се дефинира и објасни поимот готовински тек *(cash flow)*. 21.21 Да може да се пресмета готовински тек (со употреба на расположлива формула)
7. Продуктивност	22.22 Да може да се дефинира и објасни поимот продуктивност. 23.23 Да може да се објасни зошто постигнувањето висока продуктивност е од централно значење. 24.24 Да може да се дефинира и објасни поимот „принос на продажба". 25.25 Да може да се пресмета приносот на продажба. 26.26 Да може да се објасни зошто приносот на продажба е од централно значење.

Модул 2: Сметководство

Општи цели за учење

По завршување на овој модул ќе бидете во состојба да:

- Читате и разбирате годишни финансиски извештаи (биланс на состојба, биланс на успех) и да извлекувате првични заклучоци;
- Ги објасните најрелевантните термини кои ќе ги најдете во финансиските извештаи.

Детални цели за учење

	Тема		Цел за учење
1	**Цели на годишната завршна сметка**	1.1	Да може да се објаснат главните цели и намената на финансискиот извештај (биланс на состојба, биланс на успех).
		1.2	Да може да се одреди кому се неопходни финансиските извештаи.
2	**Функција и структура на биланс на состојба**	2.1	Да може да се разбере и објасни основната структура на билансот на состојба.
		2.2	Да може да се објасни зошто билансот на состојба треба да биде во рамнотежа (вкупните средства мора да бидат еднакви со вкупните извори).
3	**Средства (Актива)**	3.1	Да може да се дефинира поимот „средства”.
		3.2	Да може да се дефинира поимот „постојани средства” и да се наведат примери за истите.
		3.3	Да може да се дефинира поимот “тековни средства” и да се наведат примери за истите.
4	**Извори (Пасива)**	4.1	Да може да се дефинира поимот „извори”.
		4.2	Да може да се дефинира поимот „сопствен капитал” (акционерски капитал и резерви) и да се објасни неговото значење.
		4.3	Да може да се дефинира поимот „позајмен капитал” и да се наведат примери за истиот.
5	**Залихи**	5.1	Да може да се објасни целта на создавањето залихи.
		5.2	Да може да се наведат и објаснат чекорите на создавање залихи.
6	**Биланс на успех**	6.1	Да може да се објасни намената и да се дефинираат најважните поими на билансот на успех.
		6.2	Да може да се дефинираат поимите „расходи” и „приходи”.
		6.3	Да може да се дефинира и објасни поимот „приходи од продажба” и да се пресмета оваа ставка.
		6.4	Да може да се дефинира и објасни поимот „трошоци на продажба”
		6.5	Да може да се објасни разликата помеѓу „приходи од продажба” и „добивка".
7	**Прилагодувачки книжења *(Accruals)***	7.1	Да може да се објасни зошто годишните финансиски извештаи може да содржат деловни трансакции кои сеуште не довеле до прилив или одлив на средства во деловната година.

Тема	Цел за учење
8 Побарувања од должниците и обврски кон доверителите	8.1 Да може да се дефинира поимот „должници” и точно да се лоцираат во годишните финансиски извештаи. 8.2 Да може да се дефинира поимот „доверители” и точно да се лоцираат во годишните финансиски извештаи .
9 Издвојувања	9.1 Да може да дефинира поимот „издвојувања” *(provisions)* и точно да се лоцираат во годишните финансиски извештаи. 9.2 Да може да се наведат причините за средување на издвојувањата. 9.3 Да може да се објаснат разликите помеѓу „издвојувања” и „доверители”.
10 Резерви	10.1 Да може да се дефинира поимот „резерви” и точно да се лоцираат во годишните финансиски извештаи. 10.2 Да може да се наведат и објаснат причините за постоење на резерви. 10.3 Да може да се објаснат разликите помеѓу „издвојувања” и „резерви”.
11 Амортизација	11.1 Да може да се дефинира и објасни поимот „амортизација". 11.2 Да може да се пресмета линеарната амортизација. 11.3 Да може да се објаснат проблемите при пресметувањето на амортизацијата.
12 Капитални трошоци	12.1 Да може да се дефинира и објасни поимот „капитални трошоци”. 12.2 Да може да се разликуваат трошоците кои мора да се прикажат во билансот на состојба од оние трошоци кои во целост се внесуваат во билансот на успех. 12.3 Да може да се дефинира и објасни поимот „средства со ниска вредност” кои може да бидат директно отпишани. 12.4 Да може да се објаснат последиците од трошоците кои мора да бидат капитализирани и трошоците кои може да бидат директно отпишани.
13 Чекори во билансот на успех	13.1 Да може да се опише, објасни и анализира билансот на успех во форма на извештај. 13.2 Да може да се дефинираат и објаснат користите од биланс на успех во извештајна форма во споредба со биланс на успех во сметководствена форма. 13.3 Да може да се дефинира и објасни поимот „оперативна добивка или загуба” / Добивка или загуба пред камата и оданочување/ Заработка пред камата и оданочување. 13.4 Да може да се дефинира и објасни поимот „финансиски резултат". 13.5 Да може да се дефинира и објасни поимот „добивка или загуба од редовно работење". 13.6 Да може да се дефинира и објасни поимот „вонреден резултат.” 13.7 Да може да се дефинира и објасни поимот „добивка/загуба пред оданочување” / Заработка пред оданочување / добивка пред оданочување. 13.8 Да може да се дефинира и објасни поимот „годишна добивка или загуба” 13.9 Да може да се дефинира и објасни поимот „алокација на резерви”.

Тема	Цел за учење
	13.10 Да може да се дефинира и објасни поимот „распределива добивка”. 13.11 Да може да се одреди оперативната добивка, добивката или загубата од редовно работење, вонредниот деловен резултат, добивката или загубата пред оданочување, годишната добивка или загуба и распределивата добивка користејќи ги расположивите формули.
14 Анализа на биланс на успех	14.1 Да може да се објасни како се создава добивка или загуба. 14.2 Да може да се објасни како се создава добивка или загуба од редовно работење. 14.3 Да може да се објасни како се создава добивка или загуба пред оданочување. 14.4 Да може да се опишат и објаснат двете основни можности за користење на годишната добивка.
15 Анализа на финансиски извештаи	15.1 Да може да се прочита едноставен финансиски извештај и да се извлечат основни заклучоци од истиот (студија на случај).

Модул 3: Анализа на трошоци и утврдување на цени

Општи цели за учење

По завршување на овој модул ќе бидете во можност да:

- ги објасните најважните цели, задачи и клучна терминологија на анализата на трошоци.
- ги објасните општите фактори за претприемачки одлуки (пазари, клиенти, конкуренција, трошоци за продажба).
- го објасните значењето на стапката на придонес како централен поим во анализата на трошоци, и да ја пресметате.
- ги објасните целите и основната структура на анализата на трошоци и на сметководството на профитни центри, и да ги наведете причините зошто претприемачите мора да водат сметка за трошоците.

Детални цели за учење

	Тема		Цел за учење
1	**Задачи на анализата на трошоците**	1.1	Да може да се објаснат и дефинираат целите на анализата на трошоци.
		1.2	Да може да се објасни разликата помеѓу финансиското сметководство и анализата на трошоците.
		1.3	Да може да се објасни зошто бројките од финансиското сметководство мораат да се прилагодат пред да се користат во анализата на трошоците.
2	**Поими во анализа на трошоци**	2.1	Да може да се дефинира и објасни поимот „елементи на трошокот” и да се дадат примери.
		2.2	Да може да се дефинира и објасни поимот „трошковен центар” и да се дадат примери.
		2.3	Да може да се дефинира и објасни поимот „трошковна единица” и да се дадат примери.
		2.4	Да може да се дефинира и објасни поимот „директни трошоци” (исто така наречени: примарни трошоци) и да се дадат примери.
		2.5	Да може да се дефинира и објасни поимот „режиски трошоци” (исто така наречени: индиректни трошоци) и да се дадат примери.
		2.6	Да може да се дефинира и објасни поимот „фиксни трошоци” и да се дадат примери.
		2.7	Да може да се дефинира и објасни поимот „варијабилни трошоци” и да се дадат примери.
		2.8	Да може да се објасни основната разлика помеѓу анализата на вкупните трошоци и анализата на директните трошоци.
3	**Утврдување на цени**	3.1	Да може да се објасни кои фактори имаат значително влијание врз цената на производот.
		3.2	Да може да се објасни врската помеѓу побарувачката и понудата и концептот на „пазарна цена”.
		3.3	Да може да се дефинираат и објаснат различните пазарни форми (монопол, олигопол, совршена конкуренција).
		3.4	Да може да се доделат различни ценовни маржи аналогно на одговарачката пазарна форма и тие одлуки да се поткрепат со аргументи.
		3.5	Да може да се објаснат различните можни ценовни стратегии.

Тема		Цели за учење
		3.6 Да може да се објасни поимот „намалување на фиксните трошоци" и нивното влијание врз деловната стратегија. 3.7 Да може да се дефинира и пресмета стапка на придонеси на производ или продажба. 3.8 Да може да се објасни значењето стапка на придонеси за ценовните калкулации. 3.9 Да може да се објаснат ефектите на позитивната или негативната стапка на придонеси врз деловниот резултат. 3.10 Да може да се објаснат ефектите на капацитетот (целосна искористеност или слободен капацитет) за ценовните калкулации. 3.11 Да може да се објасни основната разлика помеѓу краткорочна и долгорочна цена на прагот на рентабилноста. 3.12 Да може да се пресмета краткорочната и долгорочната цена на прагот на рентабилноста (за претпријатија кои произведуваат еден производ). 3.13 Да може да се објасни поимот „економија од обем".
4	**Пресметка на трошковен центар**	4.1 Да може да се објасни намената на сметководството на трошковен центар. 4.2 Да може да се објасни намената на образецот за распределба на режиските трошоци и да се изработи неговата основна шема. 4.3 Да може да се пресметаат трошоците за трошковен центар. 4.4 Да може да се објасни намената на распределбата на трошоците на интерните и заедничките служби.
5	**Пресметка на профитен центар**	5.1 Да може да се објасни намената и основната структура на сметководство на профитен центар. 5.2 Да може да се прсмета придонесот на профитен центар. 5.3 Да може да се објасни зошто позитивниот „придонес" на профитен центар не може да се изедначи со „добивка". 5.4 Да може да се објаснат основните мерки за подобрување на придонесот на профитен центар.

Модул 4: Трговско право

Општи цели за учење

По завршување на овој модул ќе бидете во можност да:

- ги објасните карактеристиките, предностите и недостатоците на основните правни форми на деловна организација;
- ги објасните главните карактеристики на продажен договор;
- ги објасните основите на Законот за стечај, несолвентност.

Детални цели за учење

	Тема		Цел за учење
1	**Правни форми на деловни организации**	1.1	Да може да се објасни зошто постојат различни правни форми на деловната организација.
		1.2	Да може да се наведе главната разлика помеѓу партнерствата и трговските друштва и да се класифицираат индивидуалните форми на деловната организација.
		1.3	Да може да се дефинира и објасни што значи поимот „лична неограничена одговорност".
		1.4	Да може да се дефинира и објасни што значи поимот „заедничка и солидарна одговорност".
		1.5	Да може да се објасни што значи поимот „ограничена одговорност”.
		1.6	Да може да се наведат и објаснат главните карактеристики, предности и недостатоци на трговец поединец.
		1.7	Да може да се наведат и објаснат главните карактеристики, предности и недостатоци на неограничено партнерство.
		1.8	Да може да се наведат и објаснат главните карактеристики, предности и недостатоци на командитно друштво.
		1.9	Да може да се наведат и објаснат главните карактеристики, предности и недостатоци на друштво со ограничена одговорност на едно лице (дооел) / друштво со ограничена одговорност
		1.10	Да може да се наведат и објаснат главните карактеристики, предности и недостатоци на јавно акционерско друштво.
		1.11	Да може да се објаснат поимите „акција” и „акционер”.
		1.12	Да може да се објасни поимот „номинална вредност на акција”.
		1.13	Да може да се објасни поимот „цена на акција” (пазарна вредност).
		1.14	Да може да се објасни поимот „дивиденда”.
		1.15	Да може да се наведат и објаснат главните карактеристики, предности и недостатоци на „таен содружник”.
		1.16	Да може да се наведат и објаснат главните карактеристики, предности и недостатоци на асоцијација на граѓанско право (партнерство под граѓански код).

	Тема		Цел за учење
2	**Договор за продажба**	2.1	Да може да се наведат и објаснат суштествените членови на договорот.
		2.2	Да може да се наведат критериумите кои ги обврзуваат потписниците.
		2.3	Да може да се објасни потребата за проверка на надлежноста на потписникот.
		2.4	Да може да се наведат главните карактеристики на „трговскиот регистар” (регистар на компании) и да се објаснат другите битни информации поврзани со деловните организации.
3	**Различни видови на здружувања на фирми**	3.1	Да може да се опише и објасни поимот „група на претпријатија”.
		3.2	Да може да се опише и објасни поимот „картел” („труст”).
4	**Закон за стечај, несолвентност**	4.1	Да може да се објасни поимот „несолвентност”
		4.2	Да може да се наведат и објаснат најважните причини за несолвентност.
		4.3	Да може да се објаснат поимите „вонсудска спогодба, „спојување пред стечај” и „стечај”.